

magaviselet. Ennek bizonyítéka: a gondolatainkon és tetteinken való uralkodás, a türelem, a vidámság, a célirányosság, a bizalom. Az igazi tanítót nem a vizsgálatok sikerei elégitik ki, hanem munkája eredményét tanítványainak fejlődő jellemében keresi. — Az egész cikk érdekes bizonyosság arra, hogy a nevelés mivoltán elmélkedve, a legkülönbözőbb gondolkodású embereknek is azonos vagy legalább nagyon rokon gondolatokra kell jutniok.

Új Élet (9. évf., 7—10., 11—12. sz.). Dékány I. a történelem-filozófia tanításáról ír nagyobb cikket, Haltenberger M. a földrajzról, melyet tart annyira észképzőnek, mint akár a latin s görög nyelvét, akár a matematikát. Keleti A. a magyar történelem tanítását olyannak kívánja, hogy a tanuló értelmét, kedélyvilágát, beszédbeli készségét és szépérzékét egyaránt foglalkoztassa. Ozorai F. az orosz közoktatást ismerteti. Kepes E. a középiskolának ilyen reformját javasolja: egységes 4 alsó osztály felett 3 irányú felső 4 osztály, 1. latin-görög, 2. modern ny. és term. tud., 3. kereskedelmi és ipari szakiskolák; a polgáriskola beolvadna az egységes alsó fokba.

KÜLFÖLDI LAPOKBÓL.

A háború Németország iskoláiban. Németország tanügyi lapjait lapozgatva, újra éreztem melegségét annak a szent meggyőződésnek, hogy igazságos ügyért harcolunk, és láttam fényét a lelkesedés tűzének, mely ott ég Vesta-lángként Németország minden iskolájában. Nincs ott szava a fájdalomnak, ha pusztulnak is német értékek. A német vér ömlésében fényes jövő vetését látják. Valósággal szellemi hadjáratot viselnek az iskolák harcosai. Mintha a tanítványok ezreit vezetnék az ellenség ellen. Mikor a *Blätter für höhere Schulwesen* átveszi szószerint a *Düsseldorfer Zeitung* hangulatképét a hős népfelkelőhadnagy megsebesüléséről, büszkén emeli ki, hogy ez a népfelkelőhadnagy *Oberlehrer*. S az érettségizett ifjú hős lelkes leveleinek közlése után hozzátéveszi: Ime, a magasabb iskola az életnek nevelt! Harci riadók, harci dalok olvashatók ott, ahol azelőtt kormányrendeleteket magyaráztak. Nemcsak a tanárok és tanítók számára. Az iskolák termei visszhangzanak ezektől a rimektől és a nemzeti énekek dallamaitól — a leányiskolákban is. A reggel első negyedórát a jövő állampolgárok nevelésére szentelik. Megtették ezt már a nagy győzelmek első napjaiban és megteszik azóta fokozottabb mértékben. A porosz közokt. miniszter nov. 6. rendelete azután mintegy szentesítette az iskolák eljárását. Rójjuk le hálánkat mi mindnyájan, akik nem vonulhatunk a harcmezőre — úgymond a rendelet — azok